

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Naj. cesarz i król. raczył przez postanowienie z dnia 28. stycznia r. b. mianować: dymisyonowanego jenerala lejtnanta Rurnatowskiego, prezesem komisyyi umorzenia długu krajowego, a pp. Konstantego hr. Zamojskiego, Antoniego Darewskiego, dymisyonowanego jenerala majora, Ignacego Plichtę, sędziego wizbie sądu najwyższego, Aleksandra Prusaka, Leona Popławskiego, Józefa Roehlera i Józefa Dyzmańskiego, członkami téjże komisyyi.

Sąd najwyższej instancyi Królestwa Polskiego podaje do powszechnej wiadomości, że stosownie do postanowienia rady administracyjnej Królestwa, dnia 27go grudnia (8go stycznia) 1832/3, z woli najjaśniejszego pana wydanego i w dzienniku praw umieszczonego, przystąpi w dniu 25. miesiąca i roku bieżących do pełnienia wszystkich attribucyj sądowych, które podług dotychczasowych organizacyj i przepisów ma sobie wskazane. Otwarcie w dniu powyższym posiedzeń publicznych sądu najwyższej instancyi rozpoczęte będzie od przywołania i sądenia *in merito* spraw tych, które już w instrukcyi sądowej ukończone, na dotychczasowych wokandach rejestru summarycznego i ordynaryjnego zaległy. Gdy zaś z rejestrów sądowych dostrzegać się daje, że do obrony niektórych spraw umocowani byli od stron mecenasi, jedni już później z tego świata zeszedli, przeto teraz w urzędowaniu nie będący; przeto sąd najwyższej instancyi wzywa strony interesowane, aby dla zabezpieczenia sobie należytej obrony, w miejsce ubytych mecenasów innych ustanowili.

Komisyya województwa mazowieckiego podaje do wiadomości publicznej, w myśl restryktu komisyyi rządowej przychodów i skarbu z dnia 15. grudnia r. z. nr. 97753, że z mocy postanowienia najjaśniejszego pana z daty 7/10. listopada r. z. niższe opłaty od bydła rogatego i koni, z zagranicy do Królestwa sprowadzanych do końca r. b. 1833 są przedłużone.

Dyrekcyya główna towarzystwa kredytowego ziemskiego ogłosiła co następuje: Z dołączo-

nych do listów zastawnych kuponów na upływające teraz lat 7, ostatni czyli cztertnasty, spleconym będzie w miesiącu czerwcu roku bieżącego; każdy więc otrzymujący przypadającą należność za ostatni kupon, obowiązany jest tenże kupon z nadglówkiem zwrócić dyrekcyyi głównej; dla tego dyrekcyya główna ostrzeżę posiadaczy listów zastawnych, aby ostatniego kuponu od nadglówka nie odcinali, gdyż przy wypłacie za takowe należności, zwrot nadglówka żądanym będzie.

Dyrekcyya też wydała pod dniem 23. listopada co następuje: Osnowa ukończenia artykułu 200. prawa o towarzystwie kredytowym ziemskim w słowach: »Termin ostateczny dla wnijsia do towarzystwa naznacza się do dnia 12. czerwca 1833 r., po którym nikt już więcej do towarzystwa przyjętym nie zostanie«, stała się powodem do bliższego rozbioru następujących zapytań: 1) Czyli w samym dniu 12. czerwca 1833 r. wolno jeszcze jest wnijsć do towarzystwa kredytowego ziemskiego? 2) Jaki czyn uważać należy za stanowiący wnijsie do towarzystwa, to jest: czyli sam akt przystąpienia, lub decyzją przyznającą pożyczkę? — Dyrekcyya główna towarzystwa kredytowego ziemskiego w rozbiornie powyższych zapytań stosując się ściśle do litery i ducha prawa obowiązującego, uznała: *ad 1)* Że w samym dniu 12. czerwca 1833 roku wolno jest wchodzić do towarzystwa kredytowego; *ad 2)* Biorąc na uwagę osnowę aktu przystąpienia, przepisana arty. 41. prawa sejmowego, mocą którego już przystępujący podaje swe dobra pod przepisy prawa o towarzystwie kred. ziemskim, mając obok tego, na względzie §§. 164 i 165 instrukcyi z d. 14. marca 1826, podług których ten, co zeznał akt przystąpienia do towarzystwa, nie może bez zezwolenia dyrekcyyi głównej wykręślić ostrzeżenia, wskutek tegoż aktu do wykazu hipotecznego zapisanego; jeżeli zaś od zamiaru uzyskania pożyczki odstąpił, obowiązany jest jako występujący z towarzystwa opłacić dwa odst. za wystąpienie; a nawet gdyby z towarzystwa nie występował, ani formalności nie dopełniał, same władze towarzystwa takowe formalności na jego koszt

dopełnić i pożyczkę udzielić mogą; dyrekcyjna główna uznała, iż skoro sam akt przystąpienia do towarzystwa pociąga za sobą wszelkie skutki stowarzyszenia się, zatem jest czynem, stanowiącym wniknięcie do towarzystwa kredytowego. Z powyższych zasad wypływa również co do dóbr zmuszonych przez wierzycieli hipotecznych, że podobnież akt przystąpienia przez delegowanego członka dyrekcyi szczegółowej w księdze wieczystej aż po dzień 12. czerwca 1833 włącznie zeznany, uważać należy za wniknięcie do towarzystwa. Wszakże w tym ostatnim przypadku, gdy pociągnięcie dóbr do towarzystwa dzieje się za pośrednictwem prózby, przez wierzycieli hipotecznych podać się winnej, dyrekcyjna główna zwraca uwagę tychże wierzycieli na pospiech, jaki zachować mają obowiązek, iżby władze towarzystwa postawione były w możności dopełnienia przepisów artykułów 73 i 74 prawa sejmowego.

Ponieważ robotnicy przy ukończeniu nowego teatru dużo od osób teatr ten zwiedzających doznają przeszkód; przeto z wyższego polecenia zawiadamia się publiczność, że przystęp do tego teatru jest zabronionym, i tylko robotnicy i osoby dozór nad budową mający, za biletami wpuszczani będą.

Kraków.

W d. 12. lutego, jako w dniu urodzin Najjaśn. Cesarza Jmci, znajdowały się wszystkie władze miasta Krakowa, wszystkie znajdujące się tam dyplomatyczne osoby, duchowieństwo, liczny stan szlachecki u c. k. rzeczywistego gubernijalnego radcy, rezydenta, jeneralnego konsula, de Lorenz, aby z największym hołdem wyrazić życzenia za jak najdłuższą pomysłność i zdrowie Najjaśn. Cesarza Jmci.

Portugalia.

Z Oporto nadeszły tu wiadomości pod dniem 2. lutego, między innemi obejmujące raport marszałka Solignac o wycieczce, którą wojsko Dom Pedra przedsięwzięło d. 24. stycznia pod dowództwem jego. Bitwa była dosyć zwyciężą, lecz nie miała stanowczego skutku. Użyte do niej wojsko składało się z dwóch oddziałów pod osobistém dowództwem marszałka: pierwszy oddział wynosił 1200, a drugi 1300 ludzi piechoty z 80 ułanami i 4 działami. Celem wycieczki było rozpoznanie wojska Dom Miguela, i uderzenie na kilka stanowisk jego przy brzegu morskim, do czego okręty admirała Sartorius miały się przykładać; atoli z powodu ciszy na morzu, a później przeciwnego wiatru, admirał nie mógł zająć wskazanego

mu stanowiska; tak więc nastąpiła dwugodzinna zwłoka, w czasie której migueliści zbrali 8 do 9 tysięcy wojska. Kilkakrotnie uderzano dzielnie; wojsko Dom Pedra opanowało Monte du Crasto, i wszystkie wysypane tam szanice zniszczyło. Drugie także skrzydło tegoż wojska odniosło zwycięstwo. Nareszcie, wojsko to, odpartszy miguelistów do szaniców, wróciło wieczorem do swoich stanowisk. Migueliści mieli mieć 600 ludzi zabitych i ranionych; wojsko zaś Dom Pedra liczy tylko 18 ludzi zabitych i 95 ranionych, między którymi jest 6 oficerów. Marszałek chwali walęczność, jaką wojsko, pod jego dowództwem zostające, w tej bitwie okazało.

Wielka Brytania i Irlandya.

Obrady parlamentowe.

Deputacyja izby wyższej miała zaszczyt w d. 6. lutego podać królowi adres lordów.

Po mowie króla w d. 5. lutego (którąśmy umieścili w nrze 23 Gazety naszej) do zgromadzonego parlamentu, oddalili się członkowie izby niższej, poczem jeszcze raz odczytano w obudwóch izbach mowę od tronu; w izbie wyższej odczytał ją lord kanclerz, w izbie niższej mowca. Izba wyższa miała się natychmiast naradzać nad adresem z powodu mowy od tronu. Prawie wszystkie ławki były zajęte; szczególnież pełne były ławki ministeryjalne. Lord Conyngham uczynił wniosek i oświadczył, że przyjmie wszystkie tchnące wolnością sposoby myślenia środki, przez kogobądź wniesione. Zaczny lord usprawiedliwiał postępowanie ministrów względem stosunków zewnętrznych. Co się dotyczy Holandyi, mniemał, że ministeryjum uczyniło to, co mogło; o Portugalii tylko cokolwiek mowca namienił, lecz za to rozpoznawał obszerniej pytanie o reformie kościoła, które całkiem bierze w myśl ministeryjalnej, niemniej pytanie o stanie Irlandyi, która przez zabiegi demagogów zamienioną została na krwawy plac boju. Zaczny lord cieszył się z zapewnienia, w mowie od tronu danego, że unija między Anglią i Irlandyją powinna być wszelkimi środkami utrzymana. Tysiące poddanych króla jmci podniosą dobrowolnie ręce do obrony tej unii, której zniesienie byłoby śmiertelnym ciosem dla Irlandyi. W końcu wnosi mowca na adres. Lord Kinnaird zgadzał się we wszystkiém ze swoim poprzednikiem, tylko dodał, że nie przystanie na środki zewnętrznej polityki, dopóki nie będą złożone na stole izby przyrzczone dokumenta. Lord Aberdeen znajduwał w mowie od tronu miejsca, na które zezwala, inne o

których zamilczć, a nakoniec takie, przeciw którym się formalnie powinien oświadczyć. Przyzwala na wszystko, co się dzieje ku uspokojeniu Irlandyi, bez nadwężenia przez to interesów kościoła protestanckiego. Przeciwnie zaś podług jego zdania nie da się usprawiedliwić postępowanie ministrów względem Holandyi, najmnień zaś zabranie okrętów holenderskich, które dla handlu angielskiego tak dotkliwe za sobą pociągnęło skutki. Podanie cytadeli antwerpskiej nie uważa mowca za konieczny warunek, wyrzeczony w traktacie z d. 15. listopada 1831. Tak się też ma z innemi punktami, względem których różnią się także zdania obcych mocarstw od zdania gabinetów Anglii i Francyi. »Jakiż był skutek« pyta się mowca »antynacyjonalnej polityki naszych ministrów? Żaden inny, jak tylko to, że wyjąwszy oddanie cytadeli antwerpskiej, wszystko stoi na dawniejszym punkcie. Dla czego kazali ministrowie oblegać tę cytadelę? Z żadnego innego powodu, jak tylko, że się chcieli podobać rewolucyjnemu stronnictwu we Francyi. Hr. Grey okazał tu zapewne z potrzy cnotę, i nie chwalił bynajmnień czynu, bezprzykładnego w nowszych czasach. Prawie od stu lat wszystkie wojny, pustoszące ład stały, pochodziły z intryg Francyi. Dla czego pomnaża Francya swoje wojska? Nie byłoby to dosyć, że pozwolono flocie francuzkiej odprawić wjazd tryumfalny do portu Lizbony, zabrać i odprowadzić portugalskie okręty jako dobrą zdobycz do portów francuzkich? Należałoby jeszcze dozwalać, aby francuzcy żołnierze zajmowali jedno z najważniejszych miast niderlandzkich? Lord Aberdeen nagania ostro postępowanie Anglii i Francyi względem spornego pytania belgijsko-holenderskiego. Utrzymuje, że w ostatniej kampanii wszystka stawa została przy Holandyi, cały zysk przy Francyi, a cała hańba przy Anglii. Mowca widzi być niezmiernie godnym nagany postępowanie ministrów względem Dom Miguela, niemnień wsparcie, którego, milcząc, dozwolili Dom Pedrowi przez werbunki i dostawy potrzeb wojennych. Ministeryjum, rzekł ón, nazywa to neutralnością: zatem Henryk V. wygrał. (Słuchajcie!) Wyrażnym dowodem złego stanu rzeczy jest uchylene się margr. Palmella. Hr. Grey odpowiedział na wszystkie te zarzuty z cznego lorda. Najprzód życzył ón, aby ten lord zaczął być na złożenie dokumentów, ściągających się do zewnętrznój polityki, zanim wyurzył tak nienawistne i błędne zdania i domysły. Zaczny hrabia oddał z niechęcią zarzut; jakoby jego towarzysz, lord Palmer-

ston, powodowany był namiętnością i osobistym interesem w kierowaniu zewnętrznemi stosunkami Anglii, gdyż lord Pulmerston nie jest zdalny do takich błędów, oprócz tego posiada wielkie doświadczenie i roztropność, i nikt szczególnie nie jest udarzony większemi zdolnościami na tę ważną posadę, jak jego dotknięty kolega. Dalej usprawiedliwia zaczny hrabia zarzut, uczyniony jego ministeryjum o niesłuszne stronnictwo względem Holandyi. Rewolucya belgijska, mówi ón, już była ukończona, i uznana została potrzeba rozłączenia Belgijum od Holandyi, gdyżmy objęli administracyją. Wstąpiliśmy tylko w ślady naszych poprzedników (Wellingtona, Peel i t. d.) Przewodniczącą nam gwiazdą było życzenie, utrzymać pokój w Europie. Do tego zapewnić mogę, iż pomiędzy projektami pośrednictwa były po części takie, które nadawały Holandyi korzyści, jakich wprzód nie używała. Dopiéro wtenczas, gdy mocarstwo to nie chciało się skłonić do żadnej dobrowolnej zgody, potrzeba było chwycić się środków zmuszających. (Słuchajcie! Słuchajcie!) Przełożono więc takowe środki, a mocarstwa sprzymierzone na to zezwoliły. Niepodobna było dozwolnić, aby cała Europa, dla urojenia Holandyi, zostawała w dręczącej niepewności i odwlekać dłużej rozbrojenie. Staranie o użycie tego środka zmuszającego zostawiono Francyi i Anglii. Wyznaję, że z szczerym żalem podpisałem ugodę z d. 22. października, lecz nie było innego środka. Zaczny lord pytał się, coż zyskano przez zdobycie cytadeli antwerpskiej? Zdobycie tej twierdzy, odpowiadam mu, oddaliło wszelką obawę powszechnej wojny na przyszłość, ponieważ pozabawilo Holandya ślęci okazywania ciągłego oporu. Wyprawa belgijska ma być przyczyną zamknięcia Skaldy? zapewnić atoli mogę, iż rzeka ta była wprzód zamknięta i Holandya tylko z bojaźni zezwoliła na onęj otwarciu. Nałożenie na holenderskie okręty embargo, zamknęło francuzkim i angielskim okrętom wnieście na Skaldę, lecz zamknięcie to ustanie z zabięramiem okrętów. W każdym razie pewną jest rzeczą, że ostatnia kampanija belgijska posunęła znacznie interesa w tej sprawie do ostatecznego onęj ukończenia; kiedy Francuzi, zachowując sumiennie traktat z d. 22. października, wyciągnęli wojska swoje z Belgijum i przez to okryli hańbą wszystkie wątpliwości, w które ich rzetelny sposób myślenia poddawano, sądzono, że zastrzymanie embargo będzie dostatecznym, aby zmusić Holandya do ostatecznej uległości. Mielismy zezwolić na wyprawę belgijską, aby

się przypodobać stronnictwu poruszenia we Francyi i ustalić rządu Ludwika Filipa? Jest to oczywista sprzeczność, gdy każdemu wiadomo, że rząd francuzki nie ma większego nieprzyjaciela, nad to stronnictwo poruszenia. Cokolwiek z resztą niektórych zacni lordowie mogliby myśleć o terażniejszym rządzie Francyi, jestem wszelako gotów dowieść, że im bardziej się rząd ten ustala, tém więcej zyska przy tém pokój, wolność i pomyslność Europy. Powiniennem jeszcze uczynić uwagę, że interesa holenderskie byłyby dawno ukończone, gdyby Holandya, nie powiem, z której strony, nie była zachęcana do oporu i w swojej uprzejmości wzmacniana poduszczeniami. Co się dotyczy Portugalii, zapewniał zacny hrabia, że rząd, pomimo wstrętu ku Dom Miguelowi, trzymał się zawsze granic ścisłej neutralności, i że rozwiązanie pytania portugalskiego zawisło teraz najwięcej od postanowienia Hiszpanii. Dodał, że rząd uznał już raz prawa Donny Maryi, i nie może tego cofnąć bez wystawienia się przed całą Europą tak, jak przeszłe ministeryjum przez wypadki na Terceirze. Demonstracje morskie przed Lizboną tak dalece były użyte, ile potrzeba było ochraniać majątek i osoby angielskich poddaanych przed gwałtami. O Irlandyi powiódł zacny hrabia więcej podczas narad, nad bilem zapowiedzianym w mowie od tronu, i mającym się przedłożyć parlamentowi. — Tu książę Wellington zabrał głos, usprawiedliwiał się z obwinienia, jakoby torysowie zachęcali Holandya do oporu, i dodał, że, jeźliby gabinetowi holenderskiemu miał radzić, byłby mu niezawodnie poradził, nie zostawić ujścia Skaldy bez obrony, jak się to stało, albowiem oskarżyciele jego nie byłiby mogli byli tak łatwo wyrzucić do skutku swojego embargo. Zresztą czyni jeszcze uwagę zacny książę, powtarzając słyszane już zarzuty przeciw wyprawie belgijskiej, że przedstawienia rządu holenderskiego są w swojej mocy, i że chociażby chciał zezwolić na przełożone sobie warunki, nie może tego uczynić, ponieważby Rossya na to nie przystała. Względem portugalskiego pytania bardzo dobitnie się książę wyraził, i żałował, że nie był jeszcze dłużej dni czternaście na czele administracyi, albowiem natenczas byłby Dom Miguel chociaż nieprawnie, lecz *de facto* uznany. — Przy głosowaniu przyjęto adres, i zacni lordowie będący członkami król. rady tajnej, otrzymali zlecenie przedłożyć go królowi. —

Lord Aberdeen i wielu innych członków izby wyższej, kazali umieścić w gazetach następującą protestacyją przeciw adresowi izby wyż-

szej, która nań głosowała na mowę od tronu: »Podpisani oświadczą my się przeciw adresowi, chociaż bowiem winni jesteśmy dzięki królowi jmei za udzielenia w sprawie holendersko-belgijskiej, wszelako poczytujemy za powinność, okazać naszą boleść, że wasza królewska mość, wspólnie z królem Francuzów, byleś zniewolony chwycić się środków, które pociągnęły za sobą obłączenie i zniszczenie cyradelli antwerpskiej, i obęjście się z osadą holenderską, jako z jeńcami. Nie wiadomo nam, aby rząd niderlandki uwłoczył godności i korony wkmości, aby nadwzględyl jakie zobowiązanie się lub traktat, lub, aby któremu z poddanych wkmości wyrządził niesłusność lub przykrość; z tego powodu musimy się mocno uznać, iż wkmość przyczyniłeś się do wykonania takiego środka, który zdaniem naszym, wymierzony przeciw honorowi i niepodległości wiernego i szczeręgo sprzymierzeńca, zgodny jedynie jest z krokami nieprzyjacielskiemi, i według naszego zdania sprzeciwia się zasadom słusności i wszelkiemu prawu naradów. (pod.) Gordon, hr. Aberdeen, Ernest (książę Kumberlandyi.) Wilhelm Fryderyk, (książę Gloucester,) Ponhorst, Rennyon, Rolle, Verulam, Bathurst, Churchill, Wynford, Rosslyn, Berestord, Stuart de Rothsay, Selkirk, Limerik.

Gazety angielskie donoszą a śmierci znanego członka parlamentu, starszego gminnego Waithmana, który umarł rano w d. 6. b. m. Cyty traci w nim jednego z swoich reprezentantów; domyślają się, że następcą jego będzie albo starszy gminny Venables, lub bankier Lyall, który się na ostatnich wyborach nie utrzymał.

Podług *Globe* zawiął znowu z Oporto do Plymouth okręt, który nie mógł wysadzić na ląd swojego ładunku. Siedmiu ludzi z tego okrętu miało polędz od wystrzałów bateryj Dom Miguela, gdy chciał wysadzić przy ujściu Douro wojsko, które miał na pokładzie.

Z Ameryki północnej nadeszły nowsze gazety do Londynu, które atoli, co się dotyczy sporów między rządem centralnym a Karoliną północną, nie nowego w sobie nie zawierają. Gazety Nowo-Yorskie, dochodzące do d. 9. stycznia, wystawają za podobieństwo do prawdy, że projekt p. Verplank względem modyfikacyi taryfy przejdzie w kongresie; atoli chociaż o tym przedmiocie namieniono już podczas różnych rozpraw w kongresie, wszelako nie pewnego o tém nie słychać.

Astronom Sir J. F. Herschel ukończył swoje wyrachowanie o podwójnych gwiazdach, i zamysłła udać się na przylądek Dobrej nadziei,

gdzie kończyć będzie dostrzeżenia na temi gwiazdami

W *Morning Herald* czytamy: »Mamy wiadomości z Madrytu do d. 23. stycznia. Nasz korespondent prywatny kładzie koniec sprzecznym doniesieniom, będącym w obiegu względem skutku poselstwa Sir Stratford Kanninga na dworze hiszpańskim, albowiem z jednej strony zapewniano, iż udało się mu uzyskać oświadczenie na korzyść Dom Pedra, miano za główny cel jego poselstwa, z drugiej zaś strony obawiano się, że tak w tym jak innym względzie nie doskutku nieprzywiedzie. Ostatnie zdaje się nam być co do pewnego punktu podobieństwem; przynajmniej o tém wątpić nie można, że jego poselstwo, jak dalece połączone z niem było uznanie Donny Maryi za królową Portugalii, całkiem się nie powiodło. W innym względzie, mianowicie handlowym, jak sądzą, okazał rząd hiszpański gotowość, dla posła zezwolić stosownie do przelożeń na żądanie rządu angielskiego. Dodatek do gazety madryckiej zawiera nie tylko nader ważny dla Hiszpanii, ale nawet dla obcych mocarstw dokument publiczny. Francuzi nazwaliby go *wywoдем słownym* obrad kortezów z 1789, z roku, kiedy Karol IV., ówczesny król, protestował się przeciw ustawie salickiej w Hiszpanii. Raport ten ogłoszony jest teraz na rozkaz królowej, aby nie potrzeba było odwoływać się na nowo do owego trybunału względem praw jej córki. Wszystko jest w nim jak najdokładniej wyrażone, nawet najmniejsza okoliczność podczas zwołania, zgromadzenia i obrad kortezów, imiona, czas i miejsce. Dokument ten zawidział minister Pinto, który autentyczny rękopism znalazł w archiwum swojego wydziału. Inne wiadomości z Hiszpanii bardzo są zaspokajające, albowiem zdaje się, że chociaż prowincyje nie ze wszystkiém wolne są od rozruchów, wszelako stolica doznaje zupełnej spokojności, a rząd istniejący posiada potrzebną siłę.»

Francya.

Moniteur donosi pod d. 7. lutego: Hrabia Colombi, sprawujący interesa hiszpańskie, wręczył ministrowi spraw zewnętrznych list jego katolickiej mości, donoszący królowi Francuzów o odwołaniu swojego posła w Paryżu hr. Ofalia, przeznaczonego w Hiszpanii na sekretarza stanu spraw wewnętrznych.

Hr. Turenne, par Francyi, stawil się w d. 6. lutego przed trybunałem policyi, ponieważ przekroczył rozporządzenie położenia liezby na swoim powozie. Sąd ogłosił się jednakże za

niewłaściwy, i odesłał tę rzecz do izby parów.

Nouvelliste pisze z Toulonu pod d. 2. lutego: »Gabary: Rhone, Caravane i Durance, stojące na stanowisku pod Ankoną, popłynęły w d. 16. stycznia do Nawarynu, gdzie zabiorą wojsko francuzkie i przewiożą je do Francyi. Okręt liniowy Marengo wyszedł wczoraj pod żagle. Okręt liniowy Superbe, który ma już wszystką osadę, stanie jutro w zatoce. Brygi Alerte, Menagere i galijota Iris, zawinęły dla naprawy do portu. Przeciwnie zaś brygi Alcione i Hussard wypłynęły. Fregata Herminie przybędzie jutro na ich miejsce. Bryg Adonis plynie do Antyllów. Lamperete przybył dzisiaj z Wschodu.

Belgijum.

Gazety bruxelskie donoszą z Bruxelli z d. 5. lutego: Wczoraj wieczorem po zakończonym teatrze, napadło wicehrabię Culhat, w galeryi, 8go do 10go osób, na których czele znajdowali się pp. Schavaye, były introligator i Hamel, Francuz, adjutant generała Niellon, z powodu kilku artykułów w dzienniku, wychodzącym od niejakiego czasu pod tytułem »Knut«. Dniem wprzód wieczorem uderzył Schavayę na czele czwórki na drukarnią p. Crickx, wylał z pistoletem w rękę drzwi jego mieszkania, i pogroził mu rabunkiem domu, jeżeli będzie dalej wydawał owe pismo. P. Crickx zaniósł skargę do prokuratora królewskiego. (obacz nr. 23. g. n.)

Turcyja.

Moniteur Ottoman z d. 19. stycznia zawiera następujący artykuł:

»W dawniejszych naszych numerach donosiliśmy, że sprawy greckie, będąc przedmiotem układów między wysoką portą a rezydującymi w Konstantynopolu ministrami, trzech wielkich mocarstw europejskich przysły do ostatniej uchwały. Ponieważ wyspa Samos powinna być, jak dotąd, dziedziczną posiadłością wielkiego sultana; przeto jego wysokość wprzekonaniu, że mieszkańcy tej wyspy będą odtąd starali się wypełniać wiernie powinności, jako spokojni poddani państwa, udzielił onym zupełną amnestyję. Do sporządzonego w tym mierze aktu tego dobrodziejstwa, dodany jest także akt szczególnej organizacyi, mający za podstawę, aby wyspa Samos placila porcie pewny roczny haracz, a administracyja miejscowa wykonywana była przez radę municypalną, która podług przyjętych form wybierana być powinna. Jego wysokość, chcąc uwieńczyć swoje przyrzeczenia, zaleca, aby posadę naczelnika i

gubernatora tój wyspy sprawował wspólny wyznawca wiary mieszkańców, i mianował do tego Stefana Wogorides, byłego zastępcę gubernatora Wołoszczyzny, który od wielu lat pełnił publiczne obowiązki w Konstantynopolu. Osobiste przymioty i uznana zręczność p. Wogorides nadają, podług zdania jego wysokości, mieszkańcom nowy zakład jego życzliwości. Urzędnik ten na mocy rozporządzenia sultana otrzymał tytuł księcia Samos i w d. 10. schaban (1. stycz. b. r.) został u wysokości porty płaszczem zwanym Harwani, koloru czarnego, z kołnierzem złotem wyszywanym, ozdobiony. Xiążę Samos posła także przez siebie wybranego zastępcę, i w razie potrzeby uda się sam na wyspę, aby się naocznie przekonał o stanie tejże, i zdał rapport wysokości porcie.

(Z poczty dzisiejszej.)

Wiadomości z Konstantynopola z dnia 5. lutego, odebrane w Wiedniu przez sposobność nadzwyczajną, donoszą o ruszeniu na przód wojska egipskiego. Porta otrzymała doniesienie, że Ibrahim pasza ruszył z Ronieh i stanął w Karahissar. Sprawujący interesy francuzkie wezwał go, aby zastanowił poruszenie na przód wojsk swoich, lecz Ibrahim pasza odpowiedział, że bez wyraźnego rozkazu ojca swego nie jest mocen tego uczynić. Taką samą odpowiedź dał przyslanemu do siebie ces. rosyjskiemu pułkownikowi Duhamel.

W tём położeniu rzeczy wezwał sultan obiecańej sobie już dawniej od rządu rosyjskiego przyjacielskiej pomocy eskadry rosyjskiej, która łącznie z flotą osmańską miała cięsninę zasłaniać. Ces. ross. poseł, p. Buteniew, poprzedniczo już do tego umocowany, posłał to wezwanie porty do Sewastopola, lecz odmówił żądaniu pomocy w równym czasie wojskiem lądowém, której mu Rossyja nie obiecała.

W stolicy ciągle panowała największa spokojność, do której utrzymania przyczynia się powszechnie przekonanie, że Mehmed Alis pewnie przyjmie propozycyje, które mu przywiezie wysłany od porty Halit pasza.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 20. lutego 1833.

Przyjędzili: 1) Major Kuhn, z Roma-

rowic 44; 2) Baroch Haczek, z Tescheffitz, 56; 3) Berl Salamón, z Radomyśla, 38; Dworzeński, z Kent, 35; Jakób Rund, z Podgórze, 50; 6) Mojżesz Ziffer, z Cieszyna, 60. Małemi partyjami 75. Ogółem więc 358.

K u p i l i :	wiele	Za ogólną cenę		Radasz	Z tych sztuk 1 podług zdania detaxatorów mogła wydać funt. mięsa łaju	
		zr.	kr.			
Cech rzeźnicki z Ołomuńca, ze st. N. 3.	35	145	—	3	360	50
Fabesch, z Wiednia, ze stada Nr. 1.	40	150	—	4	400	60
Löbl Pollak, z Brünnu, ze stada Nro. 2.	23	136	15	2	350	40
Joachim Grauaug, z Posorzic, ze stada N. 4.	35	132	30	—	350	40
Małemi partyjami	105	—	—	1		
Dodawszy do tego Radasz . . .	10	—	—	10		
i ilość niesprzedanych wyniesie sumnę .	110					
	358					

Targ dzisiejszy (w środę popielcową) był jak w ostatniém doniesieniu mojem powiedział, lichy. Chociaż bowiem przypiędzono tylko 358 wołów, dwa jednak stada nro. 5 i 6, zostały nie sprzedane, i właściciele ich postanowili popędzić je do Wiednia, ponieważ bytło jest dobre, a kupiec Fabesch, oprócz którego nie było kopców, chciał ich, jak sami powiadają, zmusić do oddania go za niską cenę. Z tём wszystkiém może się po drodze do Wiednia zgodzą; ponieważ przybycie na targ wiedeński obcego bytła szkodzi spólce kupców tamtejszych.

W Wiedniu nie odmieniła się cena mięsa; i w krótkce spodziewają się przybycia kupców z Czech, którzy byli do siebie odjechali.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Era Diavolo*, oder: *Das Gasthaus von Terracina*, nowa wielka opera we 3 aktach.

Teatr polski. — Jutro: *Śluby panienskie*, czyli *Magnetyzm sersa*, komedycja w 5 aktach.